

EUROPEES PARLEMENT

2009 - 2014

Commissie buitenlandse zaken

2012/2029(INI)

25.4.2012

ADVIES

van de Commissie buitenlandse zaken

aan de Commissie industrie, onderzoek en energie

inzake samenwerking op het gebied van energiebeleid met partners van buiten onze grenzen: Een strategische benadering van gegarandeerde, duurzame en concurrerende energievoorziening
(2012/2029(INI))

Rapporteur voor advies (*): Justas Vincas Paleckis

(*):Procedure met medeverantwoordelijke commissies – Artikel 50 van het Reglement

PA_NonLeg

SUGGESTIES

De Commissie buitenlandse zaken verzoekt de ten principale bevoegde Commissie industrie, onderzoek en energie onderstaande suggesties in haar ontwerp-resolutie op te nemen:

1. is van mening dat het energiebeleid een integraal en belangrijk deel van het gemeenschappelijk buitenlands beleid moet uitmaken en in synergie met andere beleidsdomeinen met een externe dimensie moet worden uitgewerkt en uitgevoerd;
2. benadrukt dat er gezien de grote afhankelijkheid van de Unie van ingevoerde energie, dringend en fundamenteel behoefte is aan versterkte diversificatie van de bevoorradingsbronnen – waaronder nieuwe energiebronnen – en doorvoerroutes en de ontwikkeling van EU-bronnen van hernieuwbare energie ter ondersteuning van het extern veiligheidsbeleid, de strategische rol en de onafhankelijkheid, samenhang, geloofwaardigheid en doelmatigheid van het buitenlands beleid van de Europese Unie;
3. is ervan overtuigd dat een doeltreffender beheer op mondiaal niveau de samenwerking met producerende, doorvoer- en afnemerslanden zou verbeteren; is van mening dat de EU daarom een belangrijke rol moet spelen in het internationale beheer van het energiebeleid om transparante en niet-discriminerende beginselen te bevorderen, de doelstelling van duurzaamheid na te streven, te zorgen voor lagere transactiekosten en stimulansen te bieden voor marktdeelnemers om te concurreren op het vlak van prijzen en kwaliteit;
4. verzoekt om nauwere samenwerking tussen de Raad, de Commissie en de Europese Dienst voor Extern Optreden (EDEO) opdat zij met één stem spreken en gezamenlijk handelen inzake kwesties die betrekking hebben op een gemeenschappelijk buitenlands beleid op energiegebied; benadrukt de noodzaak om binnen de EDEO een beleidsafdeling voor energie op te richten en om de EU-delegaties te betrekken bij energiediplomatie ter plekke;
5. benadrukt dat de Commissie en de EDEO ervoor moeten zorgen dat alle multilaterale en bilaterale overeenkomsten van de Unie, in het bijzonder partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomsten, volledig moeten voldoen aan de internemarktregels van de EU; benadrukt dat in dergelijke overeenkomsten wederkerigheid moet worden gegarandeerd, alsmede gelijke concurrentievoorwaarden en transparantie om te zorgen voor een veilig juridisch klimaat voor EU-investeerders in energievoorzienings- en doorvoerlanden;
6. benadrukt dat het creëren van een mechanisme voor informatie-uitwisseling voor intergouvernementele overeenkomsten tussen de lidstaten van de EU en derde landen inzake energiebeleid de transparantie, coördinatie en doeltreffendheid van het beleid in heel de EU aanzienlijk zou verbeteren;
7. verzoekt de Commissie om de zogenaamde "energiezekerheidsclausule" op te nemen in handels-, associatie-, partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomsten met producerende en doorvoerlanden, waarin een gedragscode vastgelegd dient te worden en expliciet vermeld dient te worden welke maatregelen er getroffen moeten worden bij een eenzijdige wijziging van de voorwaarden door een van de partners;

8. is verheugd over de mededeling van de Commissie inzake energievoorzieningszekerheid en internationale samenwerking; 'het energiebeleid van de EU: verbintenissen met partners buiten onze grenzen' (COM(2011)0539); is echter van mening dat er meer instrumenten nodig zijn om de EU in staat te stellen om haar belangen op het vlak van energiezekerheid te beschermen in onderhandelingen met haar externe partners, in het bijzonder in crisissituaties;
9. verzoekt de lidstaten en de Commissie om handels- en investeringsbelemmeringen op energiegebied ten aanzien van derde landen op te sporen en waar nodig maatregelen te treffen om die belemmeringen bilateraal en via de Wereldhandelsorganisatie weg te werken;
10. verzoekt de EU en de lidstaten om te zorgen voor een onderling verbonden interne energiemarkt die bestand is tegen druk van buitenaf en tegen pogingen om de energievoorziening en -prijzen te gebruiken als instrument om druk uit te oefenen op het buitenlandse beleid; wijst er daarom op dat er meer middelen moeten worden vrijgemaakt voor projecten die de energiemarkten in de EU onderling verbinden en dat de Europese infrastructuurnetten voor aardgas en elektriciteit tegen eind 2015 moeten worden voltooid, in het bijzonder het interconnectieplan voor het Oostzeegebied, zoals bepaald in het derde energiepakket van de EU;
11. onderschrijft de projecten voor energiediversificatie, in het bijzonder die projecten die gericht zijn op het creëren van nieuwe doorvoercorridors waardoor zowel de routes als de leveranciers gediversifieerd worden, zoals de Nabucco- pijplijn, vloeibaar aardgas, grensoverschrijdende interconnectoren en andere prioritaire projecten van Europees belang;
12. verzoekt tevens om een gecoördineerde, uniforme EU-beleidsstrategie te ontwikkelen voor nieuwe energieleveranciers, waarbij bijzondere aandacht moet worden besteed aan het verbeteren van de mededingingsvoorwaarden in de EU om nieuwe leveranciers de kans te geven om hun intrede te maken op de EU-markt;
13. steunt het gebruik van instrumenten zoals vroegtijdige waarschuwingssystemen in de betrekkingen met leveranciers en doorvoerlanden; is ervan overtuigd dat het verder bevorderen van de idee van het gezamenlijk aankopen van energiegrondstoffen door lidstaten noodzakelijk is in de context van de toenemende concurrentie om grondstoffen en de bestaande monopolies van producenten;
14. verzoekt de Commissie om een omvattende lijst van prioriteiten voor het energiebeleid op korte, middellange en lange termijn op te stellen voor de buurlanden, met het oog op het tot stand brengen van een gezamenlijke juridische ruimte op basis van beginselen en normen voor de interne markt die verband houden met het acquis; wijst op het belang van de verdere uitbreiding van de Europese Energiegemeenschap en het vaststellen van juridische controlemechanismen om gebrekkige tenuitvoerlegging van het acquis aan te pakken;
15. onderstreept de behoefte aan nauwere energierelaties, strategische samenwerking en politieke dialoog met de landen van het Middellandse Zeegebied, Afrika, het Midden-Oosten, de zuidelijke Kaukasus, Centraal-Azië en de kuststaten van de Kaspische en de

Zwarte Zee, op alle gebieden die verband houden met energie, in het bijzonder door de toepassing van toekomstgerichte, concurrerende energietechnologieën; spoort de Unie aan om de invoer van zonne-energie uit het zuidelijke en oostelijke Middellandse-Zeegebied verder te ontwikkelen;

16. onderstreept dat het gezamenlijke EU-energiebeleid en de strategische doelstellingen terdege weerspiegeld moeten worden in de externe betrekkingen en in het regionale beleid en het Europese Nabuurschapsbeleid;
17. is voorstander van politieke en economische dialoog met de buurlanden van de EU inzake het gebruik van nieuwe energiebronnen;
18. verzoekt om de tenuitvoerlegging van de huidige mechanismen en de oprichting van nieuwe mechanismen, binnen het Europese Nabuurschapsbeleid en de Zwarte Zeesynergie, om de samenwerking te versterken met het oog op een transparantere en stabiele voorziening en doorvoer;
19. wijst op het belang van de verdere ontwikkeling van het energiepartnerschap tussen Afrika en de EU, dat in 2010 gelanceerd werd;
20. dringt aan op versterking van het strategische partnerschap met Rusland door een nieuwe partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst te sluiten; merkt op dat het in overeenstemming moet zijn met de internemarktregels en de regelgeving van het derde energiepakket van de EU, en gebaseerd moet zijn op wederzijds respect en wederkerigheid; benadrukt dat Rusland reeds gebonden is aan het Verdrag inzake het Energiehandvest krachtens artikel 45 van dat verdrag; is ervan overtuigd dat ratificatie van dat verdrag door Rusland voor beide partijen gunstige effecten zou hebben op de bilaterale energiebetrekkingen;
21. is voorstander van een politieke dialoog met Noorwegen en Rusland over de exploratie van nieuwe energiebronnen in de Barentszee, op basis van de vereiste dat het kwetsbare milieu van het Arctische gebied wordt beschermd, en dat met Noorwegen wordt samengewerkt om waterkrachtelektriciteit over lange afstand in te voeren via onderzeese stroomkabels; dringt erop aan dat er sneller een EU-strategie voor het Arctische gebied wordt opgesteld;
22. is van oordeel dat externe politieke dialoog van fundamenteel belang is om de wereldwijde economische groei los te koppelen van het gebruik van energiebronnen en om meer voorspelbare energiemarkten te promoten, wat tevens de politieke betrekkingen ten goede zou komen; benadrukt het belang van dialoog met opkomende economieën zoals China, India, Brazilië, Indonesië en Zuid-Afrika, naast andere belangrijke consumptielanden zoals de Verenigde Staten en Japan;
23. is van mening dat de EU de ontwikkeling en versterking van haar samenwerking op het vlak van energiebeleid met derde landen moet bevorderen die dezelfde waarden aanhangen en bereid zijn om democratische hervormingen door te voeren en de kernwaarden van de EU te bevorderen;
24. onderstreept dat de dialoog over strategische energiekwesties van wederzijds belang moet

worden geïntensiveerd, de samenwerking op het vlak van energiebeleid moet worden versterkt, alsmede de onderzoekssamenwerking met de Verenigde Staten, met name op het vlak van energie-efficiënte technologieën voor productie en vervoer; dringt erop aan een energiezekerheidspartnerschap met de Verenigde Staten aan te gaan op basis van de huidige samenwerking binnen de VS-EU-Energieraad;

25. dringt er bij de Commissie op aan toe te zien op de naleving van de hoogste normen inzake nucleaire veiligheid van kerncentrales in buurlanden van de EU en daarbij gebruik te maken van alle beschikbare instrumenten en verdragen, zoals het VN-Verdrag inzake milieueffectrapportage in grensoverschrijdend verband (het 'Verdrag van Espoo') en het Verdrag inzake de toegang tot informatie, inspraak bij besluitvorming en toegang tot de rechter in milieuaangelegenheden (het 'Verdrag van Århus'); dringt er bij de EU-buurlanden op aan nucleaire veiligheids- en risico-stresstests van de EU uit te voeren en bij de Commissie om hieraan technische bijstand te verlenen;
26. herhaalt dat samenwerking op het gebied van energiebeleid moet bijdragen tot, en geen afbreuk mag doen aan, de bevordering van de kernwaarden van de Unie, zoals respect voor mensenrechten, democratie, goed bestuur, de rechtsstaat, sociale dialoog, wederzijds respect, verantwoord gebruik van natuurlijke hulpbronnen, de strijd tegen klimaatverandering en milieubescherming in het algemeen, de vrede moet bevorderen en moet aansluiten bij het buitenlands beleid van de Unie;
27. verzoekt de Raad en de Commissie om, in samenwerking met de Europese Dienst voor Extern Optreden, uiterlijk in 2013 een gedetailleerd stappenplan op te stellen op basis van de mededeling inzake energievoorzieningszekerheid en internationale samenwerking; 'het energiebeleid van de EU: verbintenissen met partners buiten onze grenzen' (COM(2011)0539), in de aanloop naar het opstellen van een doeltreffend buitenlands energiebeleid waarin doelstellingen, streefdoelen en stappen op korte, middellange en lange termijn worden vastgesteld, met een specifiek tijdsplan voor de tenuitvoerlegging ervan.

UITSLAG VAN DE EINDSTEMMING IN DE COMMISSIE

Datum goedkeuring	24.4.2012
Uitslag eindstemming	+: 48 -: 0 0: 2
Bij de eindstemming aanwezige leden	Elmar Brok, Mário David, Michael Gahler, Marietta Giannakou, Ana Gomes, Takis Hadjigeorgiou, Richard Howitt, Anna Ibrisagic, Liisa Jaakonsaari, Anneli Jäätteenmäki, Jelko Kacin, Ioannis Kasoulides, Tunne Kelam, Evgeni Kirilov, Maria Eleni Koppa, Andrey Kovatchev, Wolfgang Kreissl-Dörfler, Eduard Kukan, Alexander Graf Lambsdorff, Vytautas Landsbergis, Krzysztof Lisek, Sabine Lösing, Mario Mauro, Francisco José Millán Mon, Annemie Neyts-Uyttebroeck, Raimon Obiols, Kristiina Ojuland, Justas Vincas Paleckis, Ioan Mircea Pașcu, Alojz Peterle, Cristian Dan Preda, Libor Rouček, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Nikolaos Salavrakos, Adrian Severin, Marek Siwiec, Charles Tannock, Inese Vaidere, Kristian Vigenin
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervanger(s)	Laima Liucija Andrikiienė, Andrew Duff, Tanja Fajon, Kinga Gál, Elisabeth Jeggle, Antonio López-Istúriz White, Carmen Romero López, Marietje Schaake, Indrek Tarand, Alejo Vidal-Quadras, Renate Weber